

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Ostenditur ex dictis, qualis ignorantia excuset ab hæresi formali. Ibidem
additur, præparatio animi, & oratio disponens ad veræ fidei notitiam, &
susceptionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

recenter tradit *Gonet disp. 1. art. 7. n. 201.* & pro eadem sententia *Scotum* citat Di Castillio, quos sequitur *Herim* ex Scotistis Author recens & eruditus, nec non ex Carmelitis *Bona spei*, & ex *Noftris Vasques, Ariaga, Ripalda, & plures alii.*

Quia nulla ratio satis probat habitum fidei non posse influere in assensum evidentem, cum inter evidentiam & supernaturalitatem nulla ostendatur repugnantia, ut patet in actu visionis Beatificæ, qui simul evidens est, & supernaturalis. Potest igitur cum assensu fidei divinæ stare evidentia revelationis, sed perperam cum quodam assensu, hanc evidentiam ad fidem nostram esse necessariam.

VI. Sufficit ergo articulos fidei proponi cum notis, quæ de veritate revelationis divinæ ita nos certificant, ut non possimus de ea prudenter dubitare. Ad assensum huiusmodi præstandum nulla modernarum Sectarum sufficientes rationes aut notas exhibere valet.

Dico igitur secundò neque Protestantes, neque alii horum temporum Sectarii possunt in sua conscientia, aut divino tribunali excusari, quamdiu certiores veræ Ecclesiæ notas non inquirunt.

VII. Probat, non potest aliquis excusari, aut bona fide in ea Secta permanere, in qua nequit exhibere veræ Ecclesiæ signa certiora, quam habeant alie sectæ, quas ipse devias & falsas esse agnoscit. Atqui neque Protestantes, neque alii Sectarii possunt in suo Cætu ostendere ulla signa aut fundamenta certiora veræ Ecclesiæ, quam habeant alie sectæ tam modernæ, quam antiquæ, quas ipsi pro falsis reprobant, & à sua communione rejiciunt. Quinimò à Protestantium confessione de Primatu Ecclesiæ in Regibus, de Hierarchia & potestate Prælatorum, & pluribus fidei punctis communi iudicio gravissimis, reliquæ totius orbis Ecclesiæ dissentiant. Quo igitur modo poterit horum aliquis sine ulteriori examine in sua secta securus conquiscescere, quam facillè advertit, præ cæteris sectis à se reprobatis, nullo speciali Dei testimonio, nullo explorata veritatis fundamento subniti?

Atque ut hoc argumentum in brevi dilemmate fortius inhaereat: Quæro ex quovis Protestantium Ministro; An reliquas horum temporum Sectas veras iudicet, an falsas? Si dicat veras; jam Ecclesiam suam agnoscit falsam, utpote quæ à cæteris Ecclesiis, quas pro veris habet, ut falsa rejicitur. Si verò reliquas Sectas falsitatis arguat, suam quoque inter falsas numeret necesse est, cum nullum prorsus cohibere possit speciale signum, aut apertum Dei testimonium, quo Ecclesiam suam, præ cæteris à se reprobatis, melioris conditionis esse demonstret.

VIII. Ex his quæ hæcenus deduximus apertè conficitur, quemlibet suæ salutari prospicere volentem, debere Religionem veram, & unicam sedulò investigare, neque posse sine summa imprudentia ac temeritate hanc curam negligere in negotio totius vitæ gravissimo, quale est jactura salutis æternæ, quæ sine vera fide obtineri non potest. Ut enim à salute aberres, perinde est an quæ culpâ falsam fidem, an nullam profitearis.

Ostenditur ex dictis, qualis ignorantia excuset ab Hæresi formali.

Dico igitur primò: Ignorantia invincibilis circa articulos fidei excusat ab Hæresi formali. Quia cum ignorantia invincibilis sit ea quæ nullâ diligentiam aut inquisitionem hic & nunc ab ignorante vinci & de-

poni potest, non relinquat illa libertatem sufficientem ad veritatis electionem: ac proinde error ex tali ignorantia ortus non est homini liber & voluntarius, quod ad hæresim formalem requiritur.

IX. Dico tamen secundò: Ignorantia ista invincibilis non sufficit in homine adulto in ordine ad justificationem in punctis fidei requisitis necessitate Medii, ut est credere in Deum ut Creatorem, Mediatorem, remuneratorem, &c. Quia fides horum mysteriorum, est fundamentum, & prima dispositio ex Dei ordinatione requisita ad actus amoris Dei, vel alios quibus possit homo ad justificationem pervenire, juxta illud Apostoli ad *Hebræos cap. 11. Accedentem ad Deum oportet credere quia est; & quia inquisiventibus se remunerator sit.*

Dico tertio: Nulla ignorantia vincibilis sive, ex inquirendi negligentia graviter culpabilis, excusare potest ab hæresi formali, hoc est, à tali errore in fide qui illum apud Deum constituat reum hæresis, & inexcusabilis. Hæc est sententia communior & verior apud *Valentiam de fide disp. 1. quest. 11. puncto 1. Thomam Sanchez lib. 2. in decalogum cap. 7. Scotum. Lud. Lopez, Sayrum, Navarram, Cordubam, Canum &c.* contra aliquos apud *Card. Lugo de fide disp. 20. sect. 6.* qui quamvis admittant talem contra fidem graviter peccare, negant tamen esse formaliter hæreticum.

X. Probat nostra assertio. Error hominis Christiani circa aliquod mysterium fidei, ortus ex quacunque ignorantia vincibili est simpliciter voluntarius, & graviter contra fidem culpabilis, uti patet utraque admittit. Atqui talis error non pertinet ad Paganismum vel Judaismum: cum homo Christianus sic errans adhuc retineat Religionis Christianæ professionem. Ergo error ille pertinet ad Hæresim, cum infidelitas æquatè in tres species dividatur, Paganismum, Judaismum, & Hæresim.

XI. Dices, Tantum ille censetur absolute & formaliter hæreticus, qui scienter dissentit ab Ecclesia, recedendo ab illis articulis quos ea sufficienter proponit. Atqui ab ea non scienter dissentit qui ab articulis illis recedit ex ignorantia tantum vincibili. Ergo talis non est absolute & formaliter hæreticus.

Respondeo distimajorem. Censetur tantum absolute & formaliter hæreticus qui sic scienter dissentit scientiæ formali, vel etiam æquivalenti, concedo: scientiæ præcisè distinctæ & formali nego. Quia talis ignorantia vincibilis & voluntaria æquiparatur scientiæ formali in ordine ad affectum, sive errorem subsecutum, & inde proveniente. Censetur enim sic ignorans noluisse scire veritatem, quando diligentiam sciendi debitam volens omisit: ac proinde voluisse ignorantiam & errorem inde consequentem.

Ex his demùm apertè deducitur primò: Non rectè modò in *Anglia* viros in speciem politos pro sua in hæresi persistentia hoc modo ratiocinari: Ego paratus sum fidem Romanam amplecti, si Rex, & Parlamentum eam esse præferendam declarent. Hoc verò quamdiu non faciunt, ego prudenter resolvo illorum sensum communem, meo privato iudicio præponendum. Ergo errorem in divino tribunali mihi imputabilem non incurro.

XII. Sed facillè demonstratur, factum illum prorsus inanem esse in viris rerum quæ in reliquo orbe geruntur non ignaris. Satis enim illi norunt, in hoc sui Regis ac Parlamenti sensum ab aliis Regibus, ac Regnis

Regnis amplissimis toto pæne orbe improbari. Neque ignorant Notas manifestas antiquitatis, & confortis omnis ævunitatis veræ ac Catholicæ Religionis, si velint opera non difficili animum ad illas advertere. Quod si prætextus ille coram divino tribunali ponderis aliquid haberet, quoslibet hætenus omnino, & tempore Hæreticos, imò & Mahometanos in suis erroribus excusaret; quorum & Imperator, & imperium, & sensus, maximam orbis nostri partem complectitur: quod tamen viri illi non parum politi minime admiserint.

XIII. Deducitur Secundo, paritione Ordines Baroticos, & alios alibi variarum Sectarum cætus, nullam sibi ex illo prætextu erroris sui excusationem posse prætere.

His annexa sunt aliquæ quæstiones Theologica, que reperuntur infra ad finem Tomi 2. in novo Supplemento Theologia universæ, in Secunda secunda, Tract. de Fide.

Ut autem vera & unica Religio, in qua voluit Deus salutem æternam obtineri, à Sectis falsis securè discernatur, Argumenta hic sequentia, sepositis Partium studiis; sincero propriæ salutis, ac veritatis desiderio expendenda erunt.

Sed ad hoc debite præstandum præmittenda sunt à Curatore sive propriæ, sive alienæ salutis Media sequentia. De quo vide & alia in praxi Conversationis cum Hæret. Tomo 3. circa finem cap. 2. §. 1.

PRÆPARATIO ANIMI.

Ad Considerationes sequentes pro sincera veræ Religionis suscipiendæ desiderio.

XIV. **C**um vera Fides sit donum Dei singulare, necesse est primò, ad illud obtinendum cor Deo sincerum & apertum exhibere. Secundo, removenda sunt impedimenta huius divini beneficii, ut est, Affectus nimius erga commoda temporalia, honores, divitias, amicos, promotiones, humanos respectus, ac favores: plerumque enim nimia cupiditas gratiæ humanæ, obicem in hoc ponit gratiæ divinæ. Tertio, Deponenda sunt Præjudicia hausta ex dicitis Adversantium Religioni Romanæ, & animus ad æquilibrium revocandus, quo statuat nullo alio respectu duci, quam motibus solidæ veritatis, & suæ salutis. Quarto, Per Orationem, & pia opera ad Deum recurrendum, animus sincerus illi offerendus, ac postulandum cum humilitate gratiæ divinæ adiutorium. His mediis dispositus Cornelius Centurio meruit à Deo ad veram fidem singulariter illustrari Actuum. 10. In hunc finem Oratio sequens, sic formata ut præparationem animi prædictam, cuiuslibet Christiano necessariam, breviter complectatur, admodum erit opportuna.

ORATIO

Disponens ad veræ Fidei notitiam, & susceptionem sinceram.

Deus meus! & in Te recedè credentium salus æterna! emitte lucem tuam & veritatem tuam ut in æternum ad te perveniam, per veram fidem, spem & R. P. Arsdék. Tom. I.

charitatem, sine quibus nulla est spes salutis, sed certa ad ignem æternum damnatio. Scio autem evidenter sicut unus est Deus, ita unicam posse esse Fidei veritatem, unicam veram Ecclesiam, unicam viam salutis æternæ. O quam esset ego nunc infans, & postea in perpetuum infelix, si pro ulla illecebrâ huius vitæ mortalitatis, ab illa via unica veritatis, & salutis me impediri, aut abduci permitterem.

Protestor igitur nunc coram divina Majestate, hoc mihi propositum esse, hoc firmissimum decretum, illam fidem & Ecclesiam unicam amplecti, quam præ aliis veram, & à Deo constitutam esse, sincero corde deprehendam.

Protestor insuper, me ab hoc decreto sincero nolle abduci, sive huius brevis vitæ fluxu solari, sive cupiditate opum aut honorum, sive humanâ quacunque gratiâ, aut respectu. Nihil enim mihi huiusmodi prætextus coram iustissimo DEI tribunali sunt profuturi.

Scio me à veritate DEI æternæ præmonitum in sacris Scripturis Matthæi 24. Quod, Multi Pseudo-prophete surgent, & seducunt multos: Et Matthæi 7. Cavendum nobis esse à falsis Prophetis, qui veniunt ad nos in vestimentis ovium, Ac proinde, non omni spiritus credendum: Sed probandos spiritus si ex Deo sunt l. i. Joan. 4. Non ignoro tales plurimos seductores omni ævo à vera Christi Ecclesia defecisse, & multos etiamnum per tales ab unitate fidei abduci: à quibus mihi omni modo cavendum esse firmissimè decerno. O quos Martyres Christi ab exordio Ecclesiæ & deinceps omni tempore, se illis ita opposuerunt, ut non tantum fortunas omnes, sed etiam per immania tormenta sanguinem, & vitam profuderint: nec tamen magis illis sua, quam mihi mea salus necessaria est. Hinc, mi DEI S, mihi omnino decretum est, & erit, monitis tuis obtemperare, viam salutis securam sedulo investigare, & illam semel inventam ad extremum usque spiritum conservare.

Tu igitur splendor Patris, & lux æterna, que illuminas omnem hominem venientem in hunc Mundum, illumina tenebras meas, animumque corrobora, ne huius mundi cupiditate, aut hominum illecebris abducatur in perditionem: cum impossibile sit tibi sine vera fide placere, & ignis æterni supplicia evadere. Effice per gratiam tuam ut Ecclesiæ tue unica, quam veram deprehendero, semel aggregatus, tibi firmiter adheream in sanctitate & iustitia omnibus diebus vitæ meæ. Amen.

CAPUT III.

Argumenta que evincunt, Solam Ecclesiam Romanam esse veram Christi Ecclesiam, in qua salus possit obtineri.

ARGUMENTUM I.

Sola ostendit se potestatem suam à Christo derivare.

I. Illa sola est vera Christi Ecclesia, que ostendit se doctrinam & potestatem suam à Christo & illius

Arsdék
Kin

Theologia